

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Käre himmelske Far! Påminn oss vad du har gjort för ditt folk Israel och vad vi får lära oss av deras historia, så att vi vänder vårt sinne till dig, lyssnar när du talar och tar vara på de välsignelser du vill ge oss genom din Son Jesus Kristus. Amen.

Vår predikotext är dagens epistel från 1 Kor 10:1–12.

1 Bröder, jag vill att ni ska veta att alla våra fäder var under molnskyn och att alla gick genom havet. 2 Alla blev de döpta i molnskyn och havet till gemenskap med Mose. 3 Alla åt de samma andliga mat, 4 och alla drack de samma andliga dryck. De drack ur en andlig klippa som följde dem, och den klippan var Kristus.

5 Men de flesta av dem hade Gud inte behag till, utan de föll och låg utspridda i öknen. 6 Det som hände dem har blivit ett varnande exempel för oss, för att vi inte ska ha begär till det onda som de hade. 7 Bli inte heller avgudadyrkare som några av dem, som det står skrivet: Folket satte sig för att äta och dricka och reste sig för att roa sig. 8 Vi ska inte heller begå sexuell synd som några av dem gjorde – på en enda dag föll tjugotretusen. 9 Och vi ska inte fresta Kristus som några av dem gjorde – de dödades av ormar. 10 Klaga inte heller som några av dem gjorde – de dödades av fördärvaren. 11 Det som hände dem är exempel, och det skrevs ner för att varna oss som har världens slut inpå oss.

12 Därför ska den som tror sig stå se till att han inte faller.

Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Midfastosöndagen brukar kallas brödsöndagen. Huvudtexten på första årgången är den fantastiska berättelsen om brödundret, när Jesus mättade fem tusen män med fem bröd och två fiskar. I dagens evangelium ger Jesus förklaringen då han säger: Jag är livets bröd. Det var han som kom till Israels barn i öknen med mannat, som på ett underbart sätt stillade deras hunger och räckte till för deras dagliga bruk, men blev inte heller över till nästa dag.

Han kom med tillräckligt mycket bröd åt den stora folkskaran i ödemarken, han kommer med sitt Ord för att mätta oss med sanningen och han kommer i bröd och vin när vi firar nattvard. Den här söndagen är ett starkt bevis på Guds stora omsorg och välsignelse. I dag får vi höra om *Guds andliga mat*.

Men vår text talar också om något annat. Den ger oss en återblick på Israels folks synd och den vill också rikta en varning till oss så att vi inte faller som de gjorde. Vi ska börja vår predikan med en överblick över de händelser som aposteln här påminner om.

Lärdomar från Gamla testamentet

Den första lärdomen är molnskyn och dopet i havet.

Alla våra fäder var under molnskyn och att alla gick genom havet. Alla blev de döpta i molnskyn och havet till gemenskap med Mose.

Det var en stor skara människor och djur som gick ut från Egypten. Egentligen är det ofattbart att så många människor kunde hålla samman i en sådan vandring genom öknar. Enligt Fjärde Moseboken gjordes en folkräkning i Sinai öken på första dagen i andra månaden efter deras uttag ur Egyptens land. Man räknade alla vapenföra män över 20 år. Alla tillsammans var 603 550 män. Dessutom 22 000 leviter, 1 månad eller äldre av manligt kön, som inte räknades med här. Hur många kvinnor och barn som var med kan vi bara gissa, men de måste ju ha varit ungefär det dubbla antalet. Hur skulle en sådan skara kunna hålla ihop under vandringen?

Gud hade ordnat det. Han gick före dem i en eldstod under natten och i en molnsky om dagen. Och när de gick över Röda havet flyttade sig Guds ängel, som hade gått framför dem, så att han nu gick bakom dem. Molnstoden lyste upp natten samtidigt som den kom med mörker och hindrade egyptierna att komma nära Israels barn. Guds ängel betecknar ofta i GT den oskapade ängeln eller sändebudet, Jesus själv. Så han var med dem där i den underbara räddningen från fienderna.

Det här kallar Paulus ett dop i molnskyn och havet. Det är en härlig bild av vårt dop: hur vår fiende synden dränks i vattnets bad och hur vi i dopet föds på nytt till ett liv i gemenskap med Jesus, så att vi får vandra med honom i hans beskydd och förses med den andliga födan som han ger oss i sitt Ord.

Den andra lärdomen är den andliga klippen.

De drack ur en andlig klippa som följde dem, och den klippan var Kristus.

I 2 Mos 17 berättas om hur folket grälade på Mose och krävde att få vatten att dricka. De var i en öken, och det är svårt att tänka sig hur man skulle hitta så mycket vatten där att det räckte till så många och dessutom till all boskap! Så Mose blev trängd. Vad skulle han göra? Jo, han ropade till Herren. Snart stenar de mig, säger han, de är så arga. Då befallde Herren honom att ta med sig några av de äldste och slå på Horebs klippa med samma stav som han hade använt för att göra Nilens vatten till blod. Så gjorde han, och det kom vatten så att det räckte till alla.

Nu förklarar aposteln att den klippan som gav dem vatten var Kristus. Och det står att den klippan följde dem! Klippor brukar inte gå, men den här klippan gjorde det. Han följde dem hela tiden, och de hade alltid vatten.

Den tredje lärdomen är varnande exempel.

Det som hände dem är exempel, och det skrevs ner för att varna oss som har världens slut inpå oss.

Gud säger om Israels barn att de var ett hårdnackat folk. De var som uppstudsiga barn som tjatade då de mötte svårigheter och satte sig upp mot Mose och ville inte lyda. Då måste Gud straffa dem. Det är tre exempel som Paulus lyfter fram.

(1) *Bli inte avgudadyrkare!* När Gud gav Israel sina bud var det första att de inte ska göra några bilder för att tillbe så som hednafolken gjorde.

Jag är Herren din Gud som har fört dig ut ur Egyptens land, ur trädhuset. Du ska inte ha andra gudar vid sidan av mig (2 Mos 20:2–3).

Och så förbjuder han dem uttryckligen att göra någon bildstod eller avbild av något i himlen eller på jorden eller under jorden. Och folket svarar med en mun (2 Mos 24:3): *Allt som Herren har sagt vill vi göra.*

Men redan några veckor senare (kap 32) blir folket otåligt när Mose är uppe på berget för att ta emot alla instruktioner för hur tabernaklet ska konstrueras och hur gudstjänstlivet skulle ordnas. De säger åt Aron att han ska göra en gud åt dem som de får tillbe. Och så gör han en kalv av guld och de samlas kring den och tillber den, precis som hednafolken gör.

(2) *Begå inte sexuell synd* som israeliterna, så att Gud måste straffa oss. I Fjärde Mosebok 31 berättas om hur Israel av profeten Bileam lockades till synd med Moabs döttrar. Gud tar till hårda medel och straffar dem. På en dag föll 23 000.

(3) *Fresta inte Kristus*, som folket gjorde genom att knota och klaga och så blev straffade av ormar. Om det står det i 4 Mos 21. Då ormarna stack människorna dödades de. Men de fick hjälp genom att se på en kopparorm som Mose fick i uppgift att göra och hänga upp på en stång.

Det här ska vi se närmare på och hämta lärdomar för oss från det som GT berättar. Vi frågar:

Vad ger Gud för mat åt oss?

Jesus hänvisar till kopparormen när han samtalat med Nikodemus, Joh 3:14f:

Och så som Mose upphöjde ormen i öknen måste Människosonen bli upphöjd, för att var och en som tror på honom ska ha evigt liv.

Ormen är Guds fiende, djävulen eller Satan, som i lustgården förledde Eva till synd. Ormarna i öknen blev därför en påminnelse om det syndagift som vi dras med från vår födelse.

Genom kopparormen i öknen blev Israels barn frälsta från döden. Det är en förebild för hur Jesus måste korsfästas för att ge oss räddning från den gamle ormens gift, synden och dess följder. Han räddar oss från det verkligt

onda: helvetet. Det här sammanfattar Jesus när han ger oss "Lilla Bibeln": *Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv.* Utan Jesus hotas vi av fördärvaren, som vill att vi ska tillbringa evigheten med honom i helvetet i stället för att få vara med Jesus i det rike som är tillrett åt oss från världens begynnelse.

Det är viktigt att vi känner till GT, hur Gud har handlat med sitt utvalda folk Israel genom historien. Där lär vi känna Guds helighet, hur han av omsorg om sitt folk ger dem lagar: hur han straffar dem när de klagar och överträder hans lagar. Där lär vi också känna hans kärlek och barmhärtighet: hur han förlåter sitt folk genom de offer som han instiftar, som en skuggbild av det offer han ger dem när han sände sin Son Jesus. Vi ser hur han om och om igen förbarmar sig över dem fast de klagar och överger hans bud.

Och det stora är att han inte gör detta för att hans folk är trofast och visar så mycken god vilja och kärlek till honom. Det är ju tvärtom: han utvalde dem inte för att de var större eller bättre än alla andra folk. Nej, det var för att han skulle uppfylla sitt löfte till fäderna att sända en Frälsare genom detta folk. Därför visade han dem sin godhet genom att föra dem ut ur Egypten. Han gav dem mat i form av manna, en övernaturlig mat, och dryck genom vatten som strömmar ur klippan. Allt det här är ett vittnesbörd om hans stora nåd.

Gud handlade i kärlek med Israel trots att de var hårdnackade och uppstudsiga. På samma sätt handlar han med oss i godhet. Vi som från födelsen varit hans fiender, vi får i Bibeln höra att han *före världens skapelse har utvalt oss i Kristus att vara heliga och fläckfria inför honom* (Ef 1:4).

Innan vi kunde välja honom utvalde han oss i Kristus. Redan innan vi kunde välja honom kallade oss till sina genom dopet i vatten. Då tvättades vi rena från våra synder och som Israels barn fick vi stiga upp ur vattnet för att leva ett nytt liv, där inte fienden längre regerar över oss. Så som Gud frälste sitt folk från fienden genom att dränka dem i Röda havet, så har han i dopet dränkt våra synder och fött oss på nytt till ett liv i hans gemenskap.

Men som det var med Israels barn släpper inte den gamle ormen greppet över oss fast vi har fått uppstå till ett nytt liv i gemenskap med Jesus. Vår onda natur, den som gör motstånd mot honom, följer oss, precis som Israels barn började knota och klaga över de usla förhållanden de måste leva i under ökenvandringen. Vi har precis samma benägenhet att se på orättvisor och vår egen bedrövliga situation och tar till samma klagovisa. Därför behöver vi fostras genom att påminna oss Guds nådiga handlande.

Vi får äta samma andliga mat som israeliterna för ungefär 3 500 år sedan. Han ger oss inte fysiskt manna från himlen, och han ber oss inte att slå på klippan för att få vatten att dricka. Men han har funnit behag i att försörja oss med andlig mat genom att vi har hans livgivande Ord ibland oss. Och vi får äta och dricka Kristi kropp och blod i nattvarden till påminnelse om det stora som Jesus gjorde för oss när han gav sitt liv på Golgata för att vi skulle få leva. Det här är ett ännu större under än när Israels barn fick äta manna i öknen och dricka vatten som kom ur klippan. Det här ger Gud oss av sin ofattbara nåd. Låt oss därför inte fresta honom genom att förakta hans Ord och sakrament, den himmelska maten.

Guds ord skrevs ner för att varna oss, men också för att trösta, uppbygga och leda oss på vägen mot det himmelska Kanaan. Det är en stor nåd att vi har tillgång till Bibeln. Det är den molnstod som följer oss i dag. Och vi har ett löfte från Jesus, att han alltid är med oss. Detta ord aldrig ska gå under, även om himmel och jord går under. Därför ska vi låta Guds Ord vara vår mat varje dag. Vi ska flitigt umgås med det och inte låta detta skydd vara oanvänt. Tiden är ond, och vi har världens slut inpå oss.

Och allra sist ännu apostelns slutförmaning:

Därför ska den som tror sig stå se till att han inte faller.

Bli inte högmodig så att du börjar tänka: det där kan jag, det har jag hört så många gånger. tiden är ond, och vi lever farligt. Låt därför ingen dag passera utan att läsa Bibeln i bön om Andens ledning och upplysning! Du som har familj: samla din familj varje dag till be-

traktelse av Guds Ord och till bön. Ta vara på de stunderna när vi får samlas kring nådens medel i gudstjänst. Gud har gett dem som sin andliga mat åt oss för att bevara oss från att falla i den eviga döden.

Och om du har fallit i svaghetssynder, kom ihåg att ingen visas bort som kommer till Jesus. Som när de som bitits av ormarna blev vid liv när de såg på kopparormen som hängdes upp i öknen, så får också var och en som ser på den korsfäste förlåtelse för sina synder.

*En blick på den korsfäste livet dig ger,
ja, just nu är där är liv ock för dig.
Så se, kära själ, och så bliver du frälst,
se på honom som offrade sig! Amen.*

Bön: Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.